

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเอกรรตระโยคในภาษาไทยได้มีผู้ศึกษาและวิจัยไว้หลายท่าน มีทั้งงานวิจัยเรื่องเอกรรตระโยคที่ใช้ในภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับยึดถือเป็นหลักเกณฑ์ในการใช้ภาษาไทยโดยทั่วไปหลายเล่มด้วยกัน ความรู้เรื่องเอกรรตระโยคในภาษาไทยเขียนที่ใช้เป็นแบบแผนมาตรฐานอ้างอิงมากที่สุดคือ ตำราหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร¹ ในหนังสือเล่มนี้พระยาอุปกิตศิลปสารได้เขียนถึงเรื่องเอกรรตระโยคไว้ในภาคควากยสัมพันธ์ใจความว่า เอกรรตระโยคคือประโยคที่มีใจความเดียวซึ่งต้องประกอบด้วยภาคสำคัญสองภาคคือ ภาคประธานและภาคแสดง ภาคประธานแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ บทประธานและบทขยายประธาน ภาคแสดงแบ่งออกเป็นสี่ส่วนคือ บทกริยา บทขยายกริยา บทกรรม และบทขยายกรรม เช่น คนอ่อนชอบกินขนมหวานมาก สามารถแยกส่วนประกอบของประโยคได้ดังนี้

ภาคประธาน	ประกอบด้วย	บทประธาน	คือ	คน
		บทขยายประธาน	คือ	อ่อน
ภาคแสดง	ประกอบด้วย	บทกริยา	คือ	ชอบกิน
		บทขยายกริยา	คือ	มาก
		บทกรรม	คือ	ขนม
		บทขยายกรรม	คือ	หวาน

นอกจากนี้พระยาอุปกิตศิลปสารยังได้แบ่งรูปประโยคของเอกรรตระโยคเป็น 4 ประเภทได้แก่

ประโยคกรรตุ คือประโยคที่เรียงเอาบทกรรตุกรกไว้หน้าประโยค ประโยคชนิดนี้จะเรียงคำตามลำดับหน้าที่ คือ ประธาน กริยา กรรม เช่น

¹ อุปกิตศิลปสาร, พระยา หลักภาษาไทย (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2511), หน้า 209 - 234.

ต่อมาได้มีผู้แต่งตำราหลักภาษาไทยขึ้นใช้ เป็นแบบเรียนอีกหลายท่าน เช่น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิไลยกุล, นายเปลื้อง ณ นคร, นายกำชัย ทองหล่อ ฯลฯ เป็นต้น ได้กล่าวถึงเอกรรณประโยคในแนวเดียวกับพระยาอุปกิตศิลปสารทั้งสิ้น แต่ตำราหลักภาษาไทยของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิไลยกุลได้เรียกชื่อเอกรรณประโยคแตกต่างไปจากตำราหลักภาษาไทยเล่มอื่น คือ เรียกประโยคที่มีใจความเดียวกันว่า "ประโยคสามัญ"² เมื่อวินิจฉัย ภาควงศ์วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคในภาษาพูดได้เรียกประโยคชนิดนี้ว่า "ประโยคเดียว"³

อย่างไรก็ตาม บรรจบ พันธุเมธา⁴ ได้กล่าวถึงลักษณะภาษาไทยในเรื่องการลำดับคำเข้าประโยคแตกต่างไปจากของพระยาอุปกิตศิลปสารคือ ในภาคขยาย บรรจบ พันธุเมธา ได้กล่าวว่า วิเศษณ์ ขยายประธานและกริยาอาจมาข้างหน้าได้บาง เช่น น้อยคนนักรู้จักเขา (น้อยเป็นวิเศษณ์ขยายประธานมาข้างหน้าคน ซึ่งเป็นคำนาม) และได้กล่าวถึงการนำคำมาประกอบเป็นประโยคในลักษณะต่าง ๆ ได้ 4 ลักษณะคือ

1. ประโยคคำสั่ง คือประโยคที่ไม่จำเป็นต้องมีประธาน เช่น ปิดประตู, เกินเร็ว ๆ ถ้าหากจะมีประธานก็เพื่อเน้นความหรือบอกให้รู้ตัว เช่น นิค! ระวัง นักเรียน! เจียบ

2. ประโยคขอร้อง หรือชักชวน คือประโยคที่ไม่ต้องมีผู้ทำกริยา เช่นเดียวกับประโยคคำสั่ง แต่จะใช้คำแสดงความสุภาพนำหน้ากริยานั้น ๆ เช่น กรุณาปิดประตู โปรดหลีกเลี่ยงให้คนแก่ควย บางทีจะมีคำลงท้ายเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังยอมทำตาม เช่น ไปด้วยกันกับเรา นะ ไปกินข้าวกันเถอะ

² พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิไลยกุล, พระ หลักภาษาไทย (พระนคร : โรงพิมพ์วิทยาลัยเทคนิค, 2502) หน้า 94.

³ Vichin Panupong, Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai (Bangkok: The Siam Society, 1970), pp. 4.

⁴ บรรจบ พันธุเมธา, หลักภาษาไทย (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514) หน้า 135 - 142 .

3. ประโยคคำถาม คือประโยคที่ตามธรรมดา มักมีคำแสดงคำถาม คือ ใคร ? อะไร ? ที่ไหน ? ทำไม ? เมื่อไร ? อย่างไร ? ไหม ? ฯลฯ อยู่ต้น หรือท้ายประโยค เช่น เธอจะไปไหน ? ทำไมเธอมาช้า ?

4. ประโยคมอกเล่า คือประโยคที่มีเนื้อความบอกเล่าธรรมดา ใช้ในเรื่องราวบอกเล่า บางที่เป็นไปในทางรับ บางที่เป็นไปในทางปฏิเสธ เช่น เมื่อวานนี้ฉันไปพ่ยา - เนื้อความบอกเล่าธรรมดา , คะ ฉันจะไปกับเธอ - เนื้อความเป็นไปในทางรับ , ฉันไม่ไปสงขลาละนะ - เนื้อความเป็นไปในทางปฏิเสธ

ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องประโยคในภาษาพูดนั้น ได้มีผู้วิจัยไว้ดังนี้

ใน พ.ศ. 2505 วิจิตร ณัฐวิบูลย์⁵ ได้วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคภาษาพูดในภาษาไทยไว้ในงานวิจัยเรื่อง "Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai" วิจิตร ณัฐวิบูลย์ ได้แบ่งประโยคในภาษาไทยตามลักษณะของประโยคที่ใช้ในการสนทนาเป็นสองชนิดคือ ประโยคที่สามารถเริ่มสนทนาได้ (Initiating Sentence) ประโยคชนิดนี้เป็นประโยคที่ใช้เริ่มต้นพูดคุยกันได้ เป็นประโยคที่ให้ความหมายชัดเจนว่า ใคร ? ทำอะไร ? เช่น เมื่อวานนี้ฉันไปซื้อของที่บางลำพู และประโยคที่ไม่สามารถจะเริ่มสนทนาได้ (Non-Initiating Sentence) ประโยคชนิดนี้ต้องอาศัยเนื้อความจากประโยคชนิดแรกจึงจะสามารถกล่าวประโยคหลังได้ ประโยคลักษณะนี้มักเป็นประโยคคำตอบ ซึ่งอาจเป็นประโยคตอบรับหรือตอบปฏิเสธ หรือ บางทีอาจเป็นคำกล่าวกลาง ๆ เช่น

ประโยคเริ่มสนทนา "เมื่อวานนี้ฉันไปซื้อของที่บางลำพู"

ประโยคไม่สามารถเริ่มสนทนา "ได้อะไรบ้างละ" หรือ "

คงหอมกั้นหาซื้อ"

⁵ Vichintana Chantavibulya, "Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai" (Unpublished Ph.D. Dissertation, University of London, London, 1962.)

ในการวิจัยครั้งนี้วิจิตร จันทะวิบูลย์ ได้แบ่งประโยคในภาษาพูดโดยพิจารณาโครงสร้างของประโยคเป็น 4 ชนิด มีประโยคชนิดหนึ่งที่ผู้วิจัยใช้ว่า ประโยคเดี่ยว (Simple Sentence) ซึ่งตรงกับเอกรรตประโยค ประโยคเดี่ยวเป็นประโยคที่ไม่มีหน่วยประโยคใดเป็นประโยคลดฐานะ (Downgraded Sentence) ประโยคลดฐานะคือ ข้อความที่มีลักษณะ เป็นประโยคได้ แต่ตามีคำเชื่อมนำหน้าข้อความนี้จะทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยค เช่น เขาไม่รู้ตัว เป็นข้อความที่เป็นประโยคได้ แต่ถ้าประโยคว่า ฉันชอบถ่ายรูป เวลาเขาไม่รู้ตัว เวลาเขาไม่รู้ตัวเป็นประโยคลดฐานะ

นอกจากนี้วิจิตร จันทะวิบูลย์ ยังได้ศึกษาโครงสร้างของประโยค และแยกให้เห็นว่าประโยคนั้นต้องประกอบด้วยหน่วยซึ่งหมายถึง ส่วนที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ อาจจะเป็นคำคำเดี่ยวหรือกลุ่มของคำได้ ถึงแม้จะเป็นเพียงคำคำเดียวกันก็ใช้คำว่า หน่วย เช่นกัน ประโยคต้องประกอบด้วยหน่วยที่สำคัญ 2 ประเภทได้แก่

1. หน่วยประโยคประเภทนาม (Nominal Sentence Constituent หรือใช้ตัวย่อว่า Nomen) คือคำนามทุกคำที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หรือหน่วยกรรมรองในประโยคซึ่งแต่ละหน่วยอาจจะไม่ใช่คำนามเพียงคำเดียว อาจเป็นนามวลีก็ได้
2. หน่วยประโยคประเภทกริยา (Verbal Sentence Constituent หรือใช้ตัวย่อว่า Verbum) คือข้อความที่ทำหน้าที่แสดงอาการของประธาน อาจประกอบด้วยคำเดี่ยวหรือกลุ่มคำก็ได้

เมื่อนำหน่วยประโยคทั้งสองประเภทนี้เข้ามารวมเป็นประโยคเดียวกันแล้ว หน่วยประโยคประเภทนามอาจทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน (Subject) หน่วยกรรมตรง (Direct Object) และหน่วยกรรมรอง (Indirect Object) ของประโยค ส่วนหน่วยประโยคประเภทกริยาอาจทำหน้าที่เป็น หน่วยกริยากรรม (Intransitive Verbum) หน่วยกริยากรรม (Transitive Verbum) และหน่วยกริยาทวิกรรม (Double Transitive Verbum)

โครงสร้างประโยคเดี่ยวปรากฏรูปแบบเรียงตามลำดับหน่วยต่าง ๆ ดังนี้

ประโยคแบบที่ 1 ประกอบด้วยหน่วยประธานและหน่วยกริยากรรม เช่น

ฝน จะตก หลัง คาราวี

ประโยคแบบที่ 2 ประกอบด้วยหน่วยประธาน หน่วยกริยากรรม และหน่วยกรรมตรง เช่น ลุง ลายกัก แขน ทำ รถ อาจจะ จับคน ร้าย

ประโยคแบบที่ 3 ประกอบด้วยหน่วยกริยากรรม และหน่วยกรรมตรง เช่น หิว น้ำ ขี้ รด ประโยคชนิดนี้เวลาสนทนาจะละประธานไว้ในฐานที่เข้าใจ

ประโยคแบบที่ 4 ประกอบด้วย หน่วยประธาน หน่วยกริยาวิกรรม (คือกริยาที่ต้องมีกรรมตรงและกรรมรองมารับ) หน่วยกรรมตรงและหน่วยกรรมรอง เช่น เด็ก ถาม ปัญหา ครู แมง ให้ ส ทาง ถนน

006775

ต่อมาใน พ.ศ. 2507 อภรณ์ พุกกะมาน⁶ ได้วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคบอกเล่าและประโยคคำถามภาษาฝรั่งเศสไว้ใน "Transformational Approach to the Question in French" โดยนำเอาทฤษฎีปริวรรต (Transformational Theory) มาใช้ ผลการวิเคราะห์ที่ค้นพบคือ โครงสร้างของประโยคบอกเล่าในภาษาฝรั่งเศสจะประกอบด้วยส่วนที่เรียกว่านามวลี (Noun Phrase) และส่วนที่เรียกว่ากริยาวลี (Verb Phrase) ผู้วิจัยได้อธิบายโครงสร้างของส่วนที่เป็นนามวลีว่าอาจจะเป็นคำสรรพนาม เช่น Je, Tu, Il ฯลฯ หรืออาจเป็นคำนามทั่วไป เช่น garçon, professeur ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีส่วนขยายคำนามหรือสรรพนามได้ด้วย เช่น un petit garçon, un petit restaurant dans un port เป็นต้น ส่วนโครงสร้างกริยาวลี อาจประกอบ

6

Aporn Bukhamana, "Transformational Approach to the Question in French!" (A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education Graduate School Chulalongkorn University, 1964.)

ด้วยคำกริยาเพียงคำเดียว เช่น sortir หรือ อาจมีคำช่วยกริยา (Auxiliary Verb) เช่น devoir donner, vouloir manger หรืออาจจะประกอบด้วย คำกริยากับนามวลีก็ได้ เช่น manger le repas, boire du lait เป็นต้น ส่วนโครงสร้างประโยคคำถามอาจะมีรูปแบบดังนี้

1. Reversal Type ประโยคคำถามแบบนี้จะนำคำกริยามาไว้หน้าประธาน เช่น Voulez - vous du lait?

2. Question Word Reversal Type ประโยคคำถามแบบนี้จะนำคำแสดงคำถาม เช่น Que, Qui, Quel, Quelle เป็นต้น มาไว้หน้าประโยคแบบ Reversal เช่น Que voulez - vous?

3. Generalized Transformation Type ประโยคคำถามชนิดนี้จะนำเอา Est - ce que นำหน้าประโยคบอกเล่า เช่น Est - ce que vous voulez du lait?

4. Generalized Transformation Reversal Type ประโยคคำถามชนิดนี้จะนำคำแสดงคำถามนำหน้าประโยคที่ใช้ Est-ce que เช่น Qu' est - ce que vous voulez ?

การวิจัยเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของคำลงท้ายแสดงคำถามและคำแสดงคำถาม ตลอดจนความสัมพันธ์ของคำเหล่านี้กับคำอื่น ๆ ในประโยค สายสวาท อินทิแดน⁷ ได้ทำไว้ใน พ.ศ. 2509 โดยได้ศึกษาแบบประโยคคำถามและคำตอบที่ใช้ทุกคนในภาษาไทย ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้มาจากการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อนิสิต สมาชิกในบ้านและบุคคลในร้านอาหาร บุคคลเหล่านี้ใช้ภาษาไทยที่ใช้ทุกคนในกรุงเทพฯ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์หาตำแหน่งและความสัมพันธ์ของคำในประโยคโดยพิจารณาถึงลักษณะคำตอบของคำถามแต่ละประเภท รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบกับคำถามประเภทนั้น ๆ ผลปรากฏว่า แบบประโยคคำถามในภาษาไทยแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ

⁷ สายสวาท อินทิแดน, "แบบประโยคคำถามและคำตอบที่ใช้ทุกคนในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509)

3. ประโยคคำสั่งที่เริ่มต้นด้วยคำหน้ากริยาและจบด้วยคำ "ไป" หรือ "มา" เช่น ไปทำงานไป (ไปเป็นคำหน้ากริยา) มาอ่านหนังสือมา (มาเป็นคำหน้ากริยา)

4. ประโยคคำสั่งที่ปรากฏในรูปประโยคบอกเล่าและประโยคคำถาม เช่น เธอต้องนอน หยุดคุยกันหน่อยได้ไหม

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังแบ่งประโยคคำสั่งที่มีความหมายในเชิงต่าง ๆ ออกเป็น 5 ประเภท คือ ประเภทคำสั่งบังคับ ประเภทคำสั่งห้าม ประเภทคำสั่งขอร้องอ่อนน้อม ประเภทคำสั่งแกมชักชวน และประเภทคำสั่งแกมแนะนำ

ใน พ.ศ. 2514 อรุณีวิไล พูลสวัสดิ์⁹ ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง กระบวนประโยคภาษาไทย และภาษาอังกฤษไว้ในงานวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์แบบ ประโยคในหนังสือ A Direct Method English Course Book I ของ E.V. Gatenby สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง" ไว้ดังนี้

1. การสร้างประโยคคำถาม ลักษณะที่แสดงความเป็นประโยคคำถามใน ภาษาอังกฤษจะอยู่ต้นประโยค เช่น What have you done? Who is your teacher? What และ Who เป็นคำที่แสดงความเป็นประโยคคำถาม ส่วนในภาษาไทย ลักษณะที่แสดงความเป็นประโยคคำถามส่วนมากจะอยู่ท้ายประโยค เช่น เธอกินข้าวแล้ว หรือ? คุณพ่ออยู่ที่ไหน? และในบางครั้งคำแสดงความเป็นประโยคคำถามอาจจะอยู่ ต้นหรือท้ายประโยคทั้งสองลักษณะ เช่น เขามาที่ไหน? หรือ ทำไมเขามาที่นี่?

2. การสร้างประโยคปฏิเสธ ประโยคปฏิเสธในภาษาอังกฤษใช้คำว่า "not" ซึ่งแสดงภาคปฏิเสธปรากฏหลังกริยา "to be" "to do" "to have" ในบาง โอกาส เช่น He is not my father. I do not like him. He has not seen the tiger.

⁹ อรุณีวิไล พูลสวัสดิ์, "การวิเคราะห์แบบประโยคในหนังสือ A Direct Method English Course Book I ของ E.V. Gatenby สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่หนึ่ง." (ปริญญาบัตรศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2514)

นอกจากนี้คำว่า "not" อาจปรากฏหลังคำกริยาช่วย (Modal) อันได้แก่ may, might, will, shall ฯลฯ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น He may not see me. He must not do that.

การวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบแบบประโยคคำถามภาษาอังกฤษและภาษาไทย วิทยุฯ พัฒนพงศ์¹⁰ ให้นำไว้ใน พ.ศ. 2516 โดยได้ศึกษาประโยคคำถามในภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องการเรียงลำดับคำ (Word order) การสอดคล้องกันของประธานกับกริยาโดยพิจารณาการเติมวิภक्तिปัจจัยที่กริยา (Inflection) เสียงทอดท้ายประโยค (Terminal Contour) เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) และข้อสังเกตอื่น ๆ ของประโยคคำถามแบบบอกเล่าและประโยคคำถามต่อสร้อย (Tag Questions) โดยใช้ประโยคพื้นฐาน (Basic Patterns) เฉพาะประโยคที่แสดงกริยากรรม สกรรม ทวิกรรม และนำมาเปรียบเทียบกับภาษาไทย ผลปรากฏว่า

1. ประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบรับหรือปฏิเสธ ลักษณะแตกต่างกันที่สำคัญของประโยคนิพนธ์ในภาษาอังกฤษและภาษาไทยคือ ภาษาอังกฤษใช้การสลบที่ของประธานและกริยา กริยาช่วยจะอยู่หน้าประธานและกริยาแท้ใช้เครื่องหมายคำถามกำกับท้ายประโยค มีเสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงขึ้น และมีการเติมวิภक्तिปัจจัยที่กริยาช่วย หรือกริยาแท้เพื่อให้สอดคล้องกับประธานและกาล ส่วนภาษาไทยจะใช้คำแสดงคำถาม เช่น หรือ? ไหม? หรือเปล่า? หรือยัง? เติมท้ายประโยคบอกเล่า

2. ประโยคคำถามต่อสร้อย (Tag Questions) ประโยคนิพนธ์ในภาษาไทยยังคงใช้รูปประโยคเหมือนประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบรับหรือปฏิเสธ เพียงแต่ใช้คำลงท้ายแสดงคำถามคือ ไหมหรือ? ไหม? จริงหรือเปล่า? จริงไหม? ใช่หรือเปล่า? และจริงหรือ? เติมท้ายประโยคบอกเล่าและประโยคปฏิเสธ ส่วนภาษา

¹⁰ วิทยุฯ พัฒนพงศ์, "การเปรียบเทียบแบบประโยคคำถามภาษาอังกฤษและภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริศนาหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516)

อังกฤษประโยคคำถามชนิดนี้ประโยคส่วนหลังซึ่งแสดงรูปคำถามอย่างสั้นจะต้องสลับที่ระหว่างประธาน กับ กริยาช่วย การใช้ประโยคส่วนหลังของสองคคลองกับประโยคหน้า การใช้กริยาช่วยและสรรพนามให้สอดคล้องกับประธานและกาลในประโยคของการใช้รูปย่อเพื่อปฏิเสธ, ใช้เครื่องหมายคำถามกำกับท้ายประโยคและมีเสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงขึ้น เช่น The clock stopped, didn't it ?

3. ประโยคคำถามที่ใช้คำแสดงคำถาม (Wh - questions)

ประโยคคำถามชนิดนี้ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีลักษณะเหมือนกันคือ ต้องใช้คำแสดงคำถามทุกประโยคและเสียงทอดท้ายประโยคเป็นเสียงตกเหมือนกัน ส่วนการเรียงลำดับคำ ตำแหน่งของคำแสดงคำถาม การเติมวิภक्तिปัจจัยที่กริยา และการใช้เครื่องหมายคำถามนั้น ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีลักษณะต่างกันคือ ประโยคที่ใช้คำแสดงคำถามที่ใช้ why, where, when, how, whom, what, whose, how much, how many ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือประกอบ บุคคลในภาษาอังกฤษจะต้องใช้กริยาช่วยนำหน้าประธาน คำแสดงคำถามไว้หน้าประโยคทั้งหมด ส่วนภาษาไทยใช้คำแสดงคำถามเติมท้ายประโยคบอกเล่าทั้งหมด

4. ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ รูปประโยคภาษาอังกฤษใช้ or เชื่อมคำหรือความให้เลือกตอบ ประโยคหน้า or จะมีลักษณะเหมือนประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบรับหรือปฏิเสธ หรือประโยคคำถามที่ใช้คำแสดงคำถาม แต่การใช้คำแสดงคำถามจะต้องเพิ่มความให้เลือกตอบท้ายประโยคด้วย เช่น Do you like tea or coffee ? What do you like , tea or coffee? ส่วนรูปประโยคภาษาไทยจะใช้ หรือเชื่อมคำหรือความเท่านั้น ส่วนลักษณะประโยคนั้นเหมือนประโยคคำถามถึงกล่าวข้างต้น เช่น คุณชอบชาหรือกาแฟ? คุณชอบอะไร, ชาหรือกาแฟ?

การวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเรื่องการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาโครงสร้างของเอกรรตประโยคชนิดต่าง ๆ เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ ทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

การวิจัยที่เกี่ยวกับบทเรียนแบบโปรแกรมนี้ได้นำผู้ทำไว้ใน พ.ศ. 2518 คือ อารมณ์ ทองจันทร์มูล¹¹ ได้สร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "ประโยคในภาษาไทย" สำหรับนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยก่อนใช้บทเรียนแบบโปรแกรม ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบขึ้น 40 ข้อ เพื่อให้นักศึกษา 100 คนทำ แบบทดสอบนี้ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้ว นักศึกษา 1 คน ตอบแบบทดสอบถูกร้อยละ 47.52 หลังจากนักศึกษาเรียน บทเรียนแบบโปรแกรมแล้ว นักศึกษาตอบแบบทดสอบฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าโดยเฉลี่ย แล้วนักศึกษา 1 คน ตอบแบบทดสอบถูกร้อยละ 90.35 และเพื่อให้เห็นความแตกต่าง ของความสามารถก่อนเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "ประโยคในภาษาไทย" กับหลังจาก เรียนบทเรียนนี้มากยิ่งขึ้น อารมณ์ ทองจันทร์มูลจึงทดสอบความมีนัยสำคัญของความ แตกต่างระหว่างผลการทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ หลังจากเรียนบทเรียนแบบโปรแกรม แล้วนักศึกษามีพัฒนาการเรื่องประโยคในภาษาไทยโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 42.82 การที่ นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังจากเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมโดยเฉลี่ยได้ร้อยละ 90.35 ต่อให้นักศึกษา 1 คน นับว่านักศึกษาทำคะแนนแบบทดสอบครั้งหลังถึงเกณฑ์มาตรฐาน 90 ตัวหลังที่ตั้งไว้ จากการตรวจบทเรียนแบบโปรแกรมที่นักศึกษา 100 คนตอบ โดยเฉลี่ย แล้วนักศึกษา 1 คน ตอบได้ร้อยละ 97.91 นับว่านักศึกษาตอบบทเรียนแบบโปรแกรมได้ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 90 ตัวแรกที่ตั้งไว้ นั่นคือคะแนนการทำบทเรียนแบบโปรแกรมและ คะแนนการทำแบบทดสอบมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

จากวรรณคดีที่เกี่ยวข้องของกึ่งที่ ได้ยกมาข้างตนสรุปได้ว่า โครงสร้างของ เอกภพประโยคในภาษาไทยเขียนและภาษาพูดจะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญสองภาคคือ ภาคประธาน, ภาคแสดง และในการพูดหรือการเขียนบทสนทนาบางที่อาจจะละส่วนประกอบ บางส่วนของประโยคไต่บาง เพื่อให้คำพูดหรือบทสนทนานั้นสมจริงและไม่เป็นเยื่อ ลักษณะเช่น

¹¹ อารมณ์ ทองจันทร์มูล, "บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องประโยคในภาษาไทย สำหรับนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาคอนตัน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518)

นี้จะปรากฏอยู่ในภาษาต่าง ๆ แทบทุกภาษา เช่นภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาไทย ทั้งนี้ก็มีผู้ศึกษาวิจัยมาทางตน ดังนั้น ผู้ที่จะใช้ภาษาให้ได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จึงต้องมีความรู้ในด้านหลักเกณฑ์ของภาษาและได้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาอยู่เสมอ ในทำนองเดียวกันในด้านการสอนภาษานั้นถ้าครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษาอยู่เสมอจะช่วยให้แก่นักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษามากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีบทความและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้แบบฝึกและแบบฝึกหัดที่น่าสนใจอีกหลายเล่มด้วยกัน ดังจะได้เรียบเรียงไว้ดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2516 แมรี ฟินอคชิโร (Mary Finocchiaro) และ ไมเคิล บอนโนโม ¹² (Michael Bonomo) ได้เขียนเรื่องการฝึกเกี่ยวกับเรื่องการใช้ภาษาไว้ในหนังสือ The Foreign Language Learner สรุปได้ว่าการที่นักเรียนจะมีความรู้เรื่องภาษาเป็นอย่างดี สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง รวดเร็ว และคล่องแคล่วนั้นจะต้องอาศัยการฝึก (Drill) การใช้ภาษาอย่างถูกต้องจนกระทั่งเกิดความเคยชิน การฝึกมีหลายแบบ เช่น แบบเลียนแบบ (Imitation) การพูดซ้ำ (Repetition) ฯลฯ เป็นต้น การฝึกแต่ละแบบต่างก็มีความสำคัญในทุกระดับการศึกษา ในการฝึกการใช้ภาษานั้นควรจะมีทั้งการฝึกปากเปล่า และการฝึกโดยการเขียน การฝึกโดยการเขียนอาจจะให้นักเรียนทำเป็นการบ้านก็ได้ แต่ควรทำหลังจากได้ฝึกปากเปล่าแล้ว การฝึกควรเริ่มจากสิ่งที่ยากไปสู่สิ่งที่ง่ายขึ้นไปตามลำดับ การฝึกปากเปล่าเกี่ยวกับเรื่องประโยคควรเลือกประโยคที่ไม่ยาวนักเพื่อว่านักเรียนจะได้ไม่ท่องจำจนใจเกี่ยวกับการเก็บประโยคยาว ๆ ไว้ในใจ ประโยคที่ฝึกนั้นควรเป็นประโยคที่สมบูรณ์จึงจะดี เช่น
ถามว่า What did you do last night ? ควรจะตอบว่า I went to the movies. คือว่าที่จะตอบว่า To the movies. การฝึกแต่ละครั้งควรมีแบบ

12

Mary Finocchiaro and Michael Bonomo, The Foreign Language Learner (New York: Regents Publishing Company, Inc., 1973), pp. 89-103.

การฝึกหลาย ๆ แบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและการฝึกนั้นควรจะเป็นการ
สร้างเสริมความเข้าใจของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2518 มารศรี ขวลิขิต¹³ ได้วิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยค่าน
การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิมคือสอนให้
จำศัพท์และเนื้อเรื่องในหนังสือ เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2517 ถึงวันที่ 26
พฤศจิกายน 2517 ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม

กลุ่มทดลอง คือนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2517
โรงเรียนวัดศรีวนาราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 29 คน สอนโดยใช้
แบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบการสอนแบบเดิม

กลุ่มควบคุม คือนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2517
โรงเรียนวัดคุงวารี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 27 คน สอนแบบเดิม
การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้พิจารณาเลือกโรงเรียนที่มีจำนวน
ครูและนักเรียน, สภาพการคมนาคม, สภาพโรงเรียนและความร่วมมือของโรงเรียนที่มี
ลักษณะใกล้เคียงกัน

ก่อนการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบมาตรฐานวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วัดความสามารถในการ
อ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก่อนแล้วจึงให้กลุ่มทดลองทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่าน
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทุกวัน วันละ 30 นาทีเป็นเวลาติดต่อกัน 30 วัน แบบฝึกหัดเสริมทักษะ
การอ่านใช้ประกอบการสอนอ่านในชั่วโมงภาษาไทย ซึ่งครูประจำชั้นผู้สอนวิชาภาษาไทย
เป็นผู้ใช้ ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบเดิม เมื่อเสร็จการทดลองแล้วผู้วิจัยได้ทดสอบ

¹³ มารศรี ขวลิขิต "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" (ปริทัศน์นิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518)

ความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบทดสอบชุด เดิมแล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์โดยใช้แบบ T test ผลปรากฏว่า

1. พัฒนาการทางความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน การทดลองกับหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 และพัฒนาการทางความสามารถในการอ่านของนักเรียน กลุ่มควบคุมก่อนการทดลองกับ หลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05

2. พัฒนาการทางความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ในปี, วัน และเวลาเดียวกันนี้ได้มีผู้วิจัยเรื่องเกี่ยวกับมารศรี ขวลิขิต อีก 4 คน คือ พูนพงษ์ งามเกษม¹⁴, มลวิภา กมลพรวัฒนา¹⁵, วนิตา ภัคศิษาคี¹⁶ และ เขาวมาลัย สุขอุดม¹⁷ แต่เปลี่ยนระดับชั้นที่วิจัยให้แตกต่างกันคือ ชั้นประถมศึกษา 4, 5, 6 และ 7 ตามลำดับ การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยของ

¹⁴ พูนพงษ์ งามเกษม, "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา 4 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" (ปริทัศน์นิตยสารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518)

¹⁵ มลวิภา กมลพรวัฒนา, "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษา 5 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" (ปริทัศน์นิตยสาร การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518)

¹⁶ วนิตา ภัคศิษาคี, "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา 6 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" (ปริทัศน์นิตยสารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518)

¹⁷ เขาวมาลัย สุขอุดม, "การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษา 7 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม" (ปริทัศน์นิตยสารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518)

ผู้วิจัยกลุ่มนี้เป็นแบบเดียวกันคือ เลือกโรงเรียนที่มีจำนวนครูและนักเรียน, สภาพการ
 คมนาคม, สภาพโรงเรียน และความร่วมมือของโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แล้ว
 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการวิจัยผู้วิจัยได้
 ใช้แบบทดสอบมาตรฐานวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ หรือแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยสำหรับชั้นประถม
 ปีที่ 4 เขียนโดย ปฐม นิคมานนท์ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
 วิโรฒ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2513 ทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก่อนแล้วจึงให้กลุ่ม
 ทดลองทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทุกวัน วันละ 20 นาทีบ้าง
 30 นาทีบ้าง เป็นเวลาติดต่อกัน 30 วัน แบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านใช้ประกอบการสอน
 อ่านในชั่วโมงภาษาไทยซึ่งครูประจำชั้นผู้สอนวิชาภาษาไทยเป็นผู้ใช้ ส่วนกลุ่มควบคุมใช้
 การสอนแบบเดิม เมื่อสอนเสร็จแล้วผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบชุดเดิมวัดความสามารถใน
 การอ่านของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้ง
 สองครั้งมาวิเคราะห์โดยใช้แบบ T test ผลการวิจัยของผู้วิจัยทั้ง 4 คน
 ปรากฏว่า พัฒนาการทางความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง
 กับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 และ
 พัฒนาการทางความสามารถในการอ่านของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองกับหลังการทดลองไม่
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ส่วนพัฒนาการทางความ
 สามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
 ความเชื่อมั่น .05 ในงานวิจัยของ มลวิภา กมลพรวัฒนา, วนิตา ภักดีชาติ และ
 เยาวมาลัย สุขอุคม แต่ในงานวิจัยของ พูนพงษ์ งามเกษม พัฒนาการทางความสามารถ
 ในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความ
 เชื่อมั่น .01

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคและ เกี่ยวกับการสอนภาษา
 ทั้งของไทยและต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าถ้าให้นำการสอนโดยการใช้แบบฝึกหัดเสริม

การสอนมาใช้กับการสอนหลักภาษาไทยคงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สอนและผู้เรียนหลักภาษาไทย
 ไม่น้อย ผู้วิจัยเคยสอนภาษาไทยมาเป็นเวลา 16 ปี ได้สังเกตว่าเรื่องประโยคเป็น
 เรื่องหนึ่งที่นักเรียนส่วนมากมักจะเรียนไม่สู้จะเข้าใจดีนัก ถึงแม้ว่าจะได้มีผู้วิจัยเรื่อง
 ชนิดของประโยคในภาษาไทยมาบ้างแล้วเช่น อภรณ์ ทองจันทร์มูล แต่อภรณ์
 ทองจันทร์มูล ได้วิจัยชนิดของประโยครวมทั้ง 3 ชนิดคือ เอกกรรประโยค อเนกรร
 ประโยค และสังกรประโยค ผู้วิจัยคิดว่าถ้าได้วิจัยประโยคชนิดเอกกรรประโยคเพียงชนิดเดียว
 ให้ละเอียดและนำการสอนแบบใช้แบบฝึกหัดเสริมการสอนมาสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่หนึ่ง ซึ่งเป็นนักเรียนที่เพิ่งจะเริ่มเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาคงจะเป็นประโยชน์แก่
 ผู้สอนและผู้เรียนไม่น้อย จึงได้วิจัยเรื่อง "การสอนเรื่องเอกกรรประโยคสำหรับชั้น
 มัธยมศึกษา ปีที่หนึ่ง โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมการสอน" นี้ขึ้น